

Symposium 10 april 2021: Het herkennen van slachtoffers van georganiseerd misbruik in Nederland en Australië voor zorgverleners

Locatie: hotel Wientjes - Zwolle

In 2021 gaan we over op twee symposia per jaar, in het voorjaar één gericht op mensenhandel en georganiseerd misbruik en in het najaar een breder symposium rond trauma en dissociatie.

Voor Nederland hebben we Sanne Terlingen van Argos bereid gevonden rond het onderzoek van hen naar georganiseerd misbruik in Nederland en Susan van der Woude die ons verteld de behandelmogelijkheden van slachtoffers van pooierboys, maar ook over de organisatie achter deze pooierboys.

Sjoerd van Bommel van Stichting Fier verteld ons over de succesvolle stappen die Fier gezet heeft om zo laagdrempelig mogelijk (via een chat op de site van Fier) slachtoffers van mensenhandel beter in beeld te kunnen krijgen en hulp te bieden.

Michael Salter praat ons bij over de ontwikkelingen rond georganiseerd misbruik in Australië.

Mocht zaterdag de 10e april geen mogelijkheid voor je zijn, dan hebben we de optie om gedurende de hele maand april, op een door jou gewenste dag het symposium als een livestream aan te bieden. Je kunt dan, eventueel samen met je collega's het symposium thuis of op je werkplek bekijken. Accreditatie is natuurlijk alleen voor de betalende bezoekers.

Lezing 1, Sanne Terlingen

Twee jaar lang deed Sanne Terlingen samen met collega Huub Jaspers onderzoek naar georganiseerd seksueel misbruik.

In deze lezing geeft Sanne Terlingen een kijkje achter de schermen bij het grote onderzoek naar georganiseerd seksueel misbruik en de uitzending '[Glasscherven en Duistere Rituelen](#)'. Meer dan tweehonderd mensen deelden hun verhaal via een online vragenlijst. Honderdveertig van de verhalen zouden – als de aangevers zich bij de politie zouden melden – het stempel 'rituele kenmerken' krijgen. Dat is seksueel misbruik waarbij ook allerlei macabere aspecten een rol spelen. Satanische rituelen, martelingen, maar ook het ritueel offeren van baby's. Met meer dan vijftig deelnemers en personen in hun omgeving vonden aanvullende gesprekken plaats.

Hoe doe je aan waarheidsvinding als je te maken hebt met zeer kwetsbare getuigen? Personen met een dissociatieve stoornis, die ook nog aangeven dat er sprake is van mind control? Hoe zorg je dat slachtoffers die bang zijn voor 'straf van het netwerk' en om 'niet geloofd te worden' hun verhaal durven te vertellen (en dat dat veilig is)? En hoe toets je tegelijkertijd kritisch welke onderdelen te bewijzen zijn? Hoe kunnen hulpverleners bijdragen aan dit onderzoek zonder de vertrouwensband met cliënten op het spel te zetten?

Sanne Terlingen is onderzoeksjournalist bij Argos (VPRO). Ze is gespecialiseerd in migratie, mensenhandel en georganiseerd seksueel geweld. Ze won verschillende prijzen voor haar werk en werd als eerste Nederlandse journalist uitverkozen voor een Ochberg Fellowship van het Dart Centre for Journalism & Trauma aan Columbia University.

Lezing 2, Stichting Fier en CKM

In deze presentatie zal Sjoerd van Bommel (CKM) ingaan op wie deze slachtoffers zijn en op welke wijze dit inzicht kan helpen in het vormgeven van effectief beleid. Johannes Dijkstra, zal jullie meenemen in hoe de hulpverleners van Fier in contact gaan met deze slachtoffers en op welke wijze zij hen helpen.

In Nederland worden jaarlijks meer dan 3.000 Nederlandse vrouwen en mannen slachtoffer van seksuele uitbuiting. Ruim een derde hiervan is bovendien minderjarig. Een groot deel van deze slachtoffers wordt echter nooit opgemerkt door de overheid. Vanwege angst, schaamte of een gebrek aan zelfidentificatie is voor veel van deze slachtoffers de drempel om naar de politie of hulpverlening te gaan veel te hoog. Via Chat met Fier, een online hulpverleningstool waar slachtoffers van mensenhandel anoniem met een daartoe opgeleide hulpverlener over hun situatie kunnen chatten, lukt het om met een deel van deze 'onzichtbare' doelgroep in contact te komen. In 2020 maakten bijna 300 slachtoffers gebruik van Chat met Fier, een veelvoud van het aantal slachtoffers dat officieel in zicht is bij de autoriteiten.

Sjoerd van Bommel, senior onderzoeker bij het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM). Daar houdt hij zich onder meer bezig met het opzetten, begeleiden en uitvoeren van onderzoek naar seksuele en criminele uitbuiting. Daarvoor was hij vijf jaar werkzaam bij de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen als respectievelijk onderzoeker en coördinator van het cluster mensenhandel. Hij heeft een achtergrond in Geschiedenis en Internationale Betrekkingen.

Johannes Dijkstra, teamleider Chat met Fier.

Fier is het landelijk expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Fier is erkend zorgaanbieder voor diverse terreinen, o.a. voor bedreigde en getraumatiseerde (jonge) mensen.

Lezing 3, Dr. Michael Salter

Policy response to organised abuse in Australia and internationally: A critical review.

This presentation will discuss emerging responses to organised abuse in Australia and overseas, identifying areas of strength as well as ongoing gaps and controversies. The internet has leant unprecedented visibility to child sexual exploitation, to the point where government and law enforcement agencies see the problem as primarily a technological one. However, most online abuse images and videos were created through face-to-face abuse, with survivors disclosing family-based and community networks of abusers who remain largely invisible in policy frameworks. The presentation will highlight positive developments, including increased recognition of the dissociative disorders and expanded government interest in sexual exploitation, and identify ongoing challenges, including ritual abuse and transgenerationally abusive families.

*Scientia Associate Professor Michael Salter is a criminologist at the University of New South Wales, where he studies the criminological aspects of complex trauma, including the intersections of technology with abuse, violence and exploitation. He is the author of two books, *Organised Sexual Abuse* (Routledge, 2013) and *Crime, Justice and Social Media* (Routledge, 2017), and a range of papers on child abuse, gendered violence and technology. He conducts multi-method research with victims and survivors of child sexual exploitation, domestic violence and sexual assault and conducts multi-sectorial policy analysis with the aim of improving responses to survivors and preventing violence and abuse.*

*He sits on the Board of Directors of the International Society for the Study of Trauma and Dissociation, and he is an expert advisor to the Australian Office of the eSafety Commissioner and the Canadian Centre for Child Protection. He is an associate editor of *Child Abuse Review* and a member of the editorial board of the *Journal of Trauma and Dissociation*.*

Scientia Associate Professor of Criminology, Postgraduate Coordinator, School of Social Sciences, 125 Morven Brown, UNSW SYDNEY NSW 2052 AUSTRALIA

Lezing 4, Susan van der Woude

In deze lezing zal Susan van der Woude jullie meenemen in de doelgroep en de behandel mogelijkheden binnen de residentiele (gesloten) jeugdzorg van (potentiele,

vermoedelijke en feitelijke) slachtoffers van binnenlandse mensenhandel, gekoppeld aan een integraal zorgprogramma. Mogelijk zal ook een ervaringsdeskundige haar verhaal vertellen.

Susan van der Woude, GZ-psycholoog en orthopedagoog NVO, is werkzaam als Hoofd Behandeling open en gesloten residentiele jeugdzorg binnen Pluryn, Regio Utrecht. Susan heeft circa 20 jaar ervaring binnen de meidenuitbuiting binnen zowel justitiële jeugdzorg, JeugdzorgPlus als open jeugdzorg.

Zij heeft jarenlange ervaring in het werken met slachtoffers van binnenlandse mensenhandel, (seksuele) uitbuiting en afhankelijkheidsrelaties en is binnen Pluryn betrokken bij het specialistisch zorgprogramma "Safe and Sound"; een integraal zorgprogramma voor kwetsbare meisjes, die te maken krijgen met (seksuele)

uitbuiting en afhankelijkheidsrelaties en/of slachtoffer zijn van binnenlandse mensenhandel. Binnen Pluryn is zij als kernteamlid betrokken bij het kennisnetwerk "Slachtoffers binnenlandse mensenhandel".

Daarnaast is zij traumabehandelaar, en supervisor NIP en co-auteur van "Slapende honden? Wakker maken! Een behandelmethod voor chronisch getraumatiseerde kinderen.

Lezing 5, Transgenerationeel Georganiseerd Geweld

Deze lezing paste niet meer op de dag van de 10e, maar wordt voor iedere deelnemer online als toegift aangeboden op maandagavond de 12e april om 20.00 uur. Een lezing gegeven door ds. Anne de Vries en Bas Kremer, beide bestuursleden van KTGG.

Uitleg over verschillende transgenerationele netwerken en hoe deze netwerken hun slachtoffers in de greep houden en hoe dit beter te herkennen is bij deze slachtoffers van mensenhandel.

In deze lezing gaat Anne dieper in op de huidige ontwikkelingen rond TGG, het landelijke onderzoek naar TGG dat wordt gestart en de laatste ontwikkelingen rond georganiseerd misbruik in Nederland.

Bas Kremer gaat in op strategieën die de netwerken gebruiken om therapeuten en cliënten te ontmoedigen of een therapietraject minder succesvol te maken. Er is uitgebreid aandacht voor de gehanteerde mindcontrol technieken van TGG netwerken en de organisatie van dit type mensenhandel.